

***KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB OBCE LETANOVCE
NA ROKY 2024-2030***

Letanovce, 2024

ÚVOD	3
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	4
1.1 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	5
1.2 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu.....	11
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	13
2.1 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti	13
2.1.1 Demografia obce	13
2.2 Analýza poskytovaných sociálnych služieb v obci	17
2.2.1 Školstvo.....	17
2.2.2 Zdravotníctvo	18
2.2.3 Služby v obci.....	19
2.2.4 Znevýhodnené skupiny	21
2.2.5 Stav poskytovaných služieb v obci	27
2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov	28
2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti	30
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	33
Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	33
3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb.....	33
3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb	37
3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb	37
ZÁVER	39
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	40

ÚVOD

Sociálne služby sú primárne ciele na podporu začleňovania ľudí do spoločnosti, zaistenie sociálnej súdržnosti a rozvinutie ich potenciálu v oblasti zamestnanosti a zamestnateľnosti obyvateľov. Pre slovenskú ekonomiku sú v súčasnosti charakteristické najmä nedostatok kapacity sociálnych služieb poskytovaných v domácom a komunitnom prostredí, potreba zabezpečenia udržateľnosti financovania sociálnych služieb, ako aj rozvoj ich kvality. Keďže zodpovednosť za túto oblasť je decentralizovaná, dostáva samospráva významné úlohy pri zabezpečovaní tejto oblasti.

Súčasná sociálna situácia niektorých skupín nie je vyhovujúca, v dôsledku čoho sa obec Letanovce zamerala na aktualizáciu strategického rozvojového dokumentu, ktorý by určil smerovanie obce v tejto oblasti a zabezpečil dobre fungujúcu sociálnu sieť na území obce, z ktorej by profitovala nielen obec samotná, ale aj širšie okolie obce, regiónu.

Obec Letanovce si uvedomuje významné postavenie sociálnej oblasti a chápe sociálne služby ako súčasť verejných politík, kde sa presadzuje predovšetkým ľudský rozmer a dôraz na potreby a preferencie ich prijímateľov.

Aj v obci Letanovce sa nachádzajú občania, ktorí sú v dôsledku ich nepriaznivej sociálnej situácie odkázaní na verejné, osobitne sociálne služby, pričom majú právo si uplatňovať svoje práva na slobodný a nezávislý život s podporou spoločnosti, založený na nediskriminačnom princípe. V obci sa tiež nachádzajú znevýhodnené skupiny osôb, ktoré v porovnaní s majoritným obyvateľstvom nemajú rovnakú štartovaciu čiaru, pričom obec sa snaží tieto rozdiely poskytovaním sociálnych služieb eliminovať.

Obec Letanovce sa usiluje o zabezpečenie dôstojného života pre všetkých obyvateľov obce, s čím pomáha aj komunitné plánovanie. Obec sa rozhodla pre vypracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb obce pre obdobie rokov 2024-2030, ktorý preskúma potreby a požiadavky obyvateľov obce v tejto oblasti, zanalyzuje stav poskytovaných služieb v obci, prítomnosť znevýhodnených skupín a na základe toho stanoví ciele a priority, následne úlohy a opatrenia, s cieľom rozvoja sociálnych služieb na území obce, ktoré sa budú realizovať v nasledujúcich obdobiach. KPSS na roky 2024-2030 zohľadní nové národné priority sociálneho rozvoja z roku 2021.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Sociálne služby zahŕňajú rôzne činnosti, ktoré sú cieleňé na pomoc ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí si sami nevedia zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov za účelom, aby boli schopní viesť samostatný život a zachovali si určitý životný štandard. Sociálne služby sa zároveň usilujú o zníženie sociálnych problémov v spoločnosti ako dôsledku nerovností v príjmoch a postavení. Za najviac ohrozené skupiny obyvateľstva, ktoré využívajú sociálne služby sa radia najmä staršie osoby, rodiny s deťmi, osoby s telesným postihnutím, ako aj osoby, ktoré sa ocitli z rôznych príčin na okraji spoločnosti.

Vývoj a spôsoby poskytovania a financovania sociálnych služieb závisia od demografického, ekonomického a sociálneho vývoja daného územia, ako aj od najnovších trendov v sociálnej oblasti.

Sociálna služba je definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Nepriaznivá sociálna situácia podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len „dôchodkový vek“),
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo ak sa stala obeťou správania sa iných fyzických osôb, alebo
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely tohto zákona je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

1.1 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím **zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o**

živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín:

1) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

- terénna sociálna služba krízovej intervencie
- nízkoprahové denné centrum,
- integračné centrum,
- komunitné centrum,
- nocľaháreň,
- útulok,
- domov na polceste,
- nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
- zariadenie núdzového bývania.

2) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- zariadenie dočasnej starostlivosti o deti,
- služba na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života,
- zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
- služba včasnej intervencie.

3) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

- zariadenia pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie,

denný stacionár),

- opatrovateľská služba,
- prepravná služba,
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- tlmočnická služba,
- sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- sprostredkovanie osobnej asistencie,
- požičiavanie pomôcok,
- posudková činnosť,
- zdravotná posudková činnosť,
- sociálna posudková činnosť,
- posudok o odkázanosti na sociálnu službu.

4) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

-
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 - krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

5) podporné služby, ktorými sú:

-
- odľahčovacia služba,
 - pomoc pri výbere opatrovníckych práv a povinností,
 - denné centrum,
 - podpora samostatného bývania,
 - jedáleň,
 - práčovňa,
 - stredisko osobnej hygieny.

Druhy sociálnych služieb možno účelne a vhodne spájať a je ich možné poskytovať ambulantnou, terénnou a pobytovou formou a to na určitý aj neurčitý čas.

Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje:

a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je

1. nízkoprahové denné centrum,
 2. zariadenie pre seniorov,
 3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 4. denný stacionár,
- b) terénnu sociálnu službu krízovej intervencie,
 - c) nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu,
 - d) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 - e) opatrovateľskú službu,
 - f) prepravnú službu.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami. Obec má podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa zákona) podľa § 80 povinnosť vypracovať a schváliť **komunitný plán sociálnych služieb** na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie a do 15 dní od jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

Obcou/mestom vypracovaný a schválený komunitný plán je nielen zákonom stanovená povinnosť, ale pomôže obci spoznať jej sociálnu situáciu, a tým lepšie zaviesť

adekvátne sociálne služby. Je to záväzný dokument, nie však nemenný. Jeho cieľom je:

- posilňovať sociálnu súdržnosť, spolupatričnosť všetkých obyvateľov obce a zapájanie čo najširšieho spektra občanov do verejného života,
- plánovať sociálne smerovanie a uplatňovať sociálne služby tak, aby plnilo potreby všetkých sociálnych skupín v ich prirodzenom sociálnom prostredí,
- skvalitňovať už existujúce sociálne služby,
- predchádzať sociálnej izolácii či diskriminácii jednotlivcov, určitých sociálnych skupín,
- opätovne začleňovať do komunity tých, ktorí z nej boli vylúčení alebo sú sociálne ohrození (alebo predstavujú pre obyvateľov hrozbu, vyvolávajú strach, neistotu).

Zákon o sociálnych službách stanovuje pôsobnosť obce a stanovuje jej nasledujúce

kompetencie a úlohy vo vzťahu ku komunitnému plánu:

OBEC:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1) odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - 2) zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3) odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4) povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1) sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2) nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,

- 3) opatrovateľskej služby,
 - 4) prepravnej služby,
 - 5) odľahčovacej služby,
 - 6) pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 - 7) terénnej sociálnej služby krízovej intervencie.
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12,
- h) uzatvára zmluvu:
- 1) o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2) o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) iné činnosti - bod k) až v) podľa **§ 80**.

Na úrovni obce Letanovce je problematika sociálnych služieb legislatívne upravená formou všeobecne záväzného nariadenia. Konkrétne sa jedná o tieto VZN:

- VZN č.2/2023 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy, na správu MŠ, na žiaka školských zariadení so sídlom na území obce Letanovce a záujmovú činnosť detí s trvalým pobytom v Letanovciach,
- VZN č. 1/2023 o poskytovaní sociálnych služieb a úhradách za poskytnuté služby,
- VZN č. 6/2022 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Letanovce,
- VZN č. 5/2022 o určení výšky príspevku za pobyt v materskej škole a príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školskej jedálni v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Letanovce,
- VZN č. 6/2016 o podmienkach pridelovania bytov a správy bytových domov obstaraných s použitím verejných prostriedkov na účely podpory sociálneho bývania.

Sociálna oblasť je však čiastočne začlenená aj do ďalších VZN obce, ktoré sa týkajú

napríklad vyberaní daní, poplatkov za komunálne odpady, a pod.

1.2 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu

Pri spracovaní komunitného plánu je nutné rešpektovať a zohľadňovať viaceré stratégie a priority, ktoré sú definované v lokálnych, regionálnych, národných a európskych strategických dokumentoch. Konkrétne sa jedná o nasledujúce dokumenty:

a) miestne dokumenty

- Program rozvoja obce,
- Všeobecne záväzné nariadenia obce,

b) regionálne dokumenty

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja,
- Stratégia na zmiernenie sociálnej inklúzie v Košickom kraji,

c) národné dokumenty

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030,
- Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči mládeži v Slovenskej republike.

MPSVR SR v marci 2021 schválilo **Národné priority rozvoja sociálnych služieb** ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom s cieľom cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v SR, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít.

Dokument definuje nasledujúce národné priority:

- 1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb,***

- 2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti,*
- 3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,*
- 4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.*

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Obec Letanovce sa v rámci spracovania rozvojových a strategických dokumentov snaží práve o dosiahnutie tohto cieľa.

Obec Letanovce leží v západnej časti Hornádskej kotliny, prevažne na brehoch potoka Brusník a na severných svahoch Slovenského raja. Centrum obce leží na súradnici 48°58'47" severnej zemepisnej šírky (N) a 20°28'01" východnej zemepisnej dĺžky. Stred obce leží v nadmorskej výške 511 m.n.m. Celková rozloha obce je 21,38 km². Územie obce susedí s obcami Spišský Štvrtok, Jánovce, Stratená, Hrabušice, Spišské Tomášovce a Smižany. V rámci územného členenia Slovenskej republiky sa obec Letanovce zaraďuje do Košického samosprávneho kraja, do okresu Spišská Nová Ves.

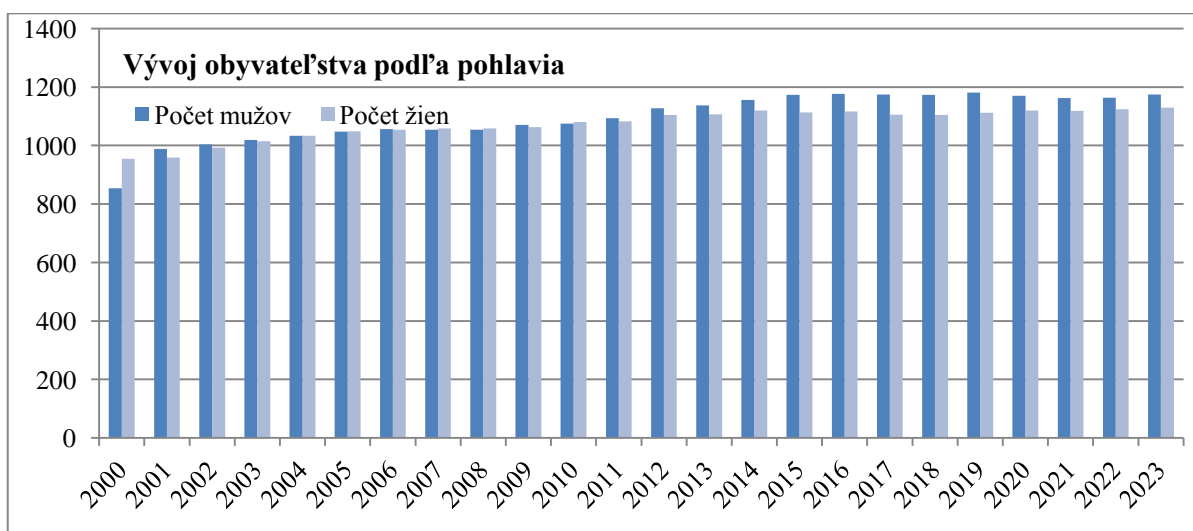
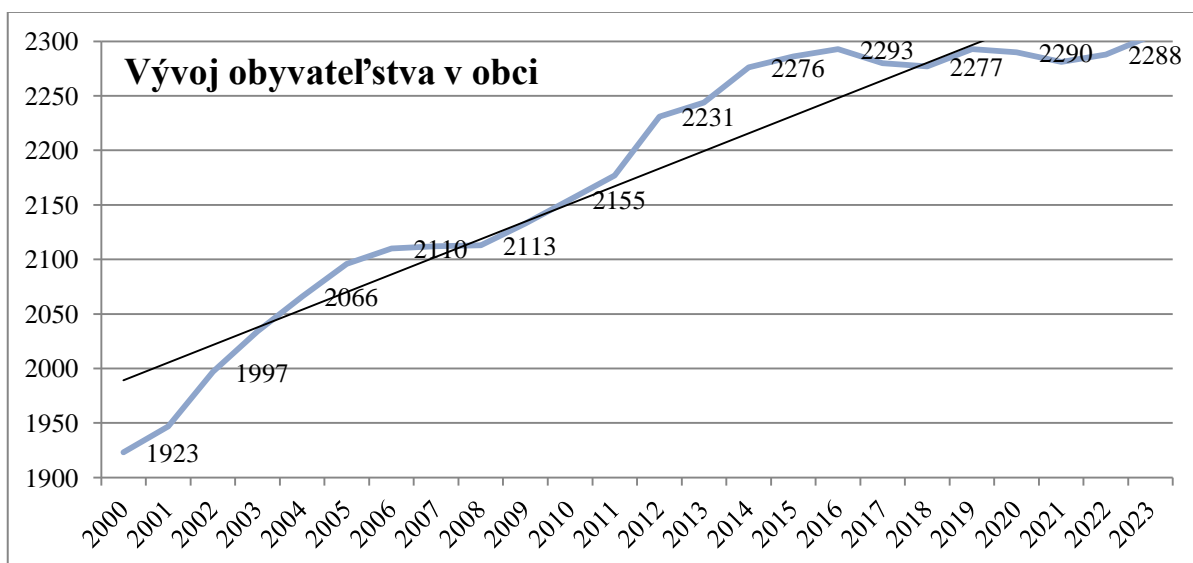
2.1.1 Demografia obce

Prvá písomná zmienka o obci Letanovce pochádza zo 7. októbra 1250, ktorá sa zachovala na pergamene kráľovskej listiny. V okolí obce bolo však pomerne husté praveké osídlenie veľkého významu. V roku 1603 mali Letanovce 24 domov. Vzhľadom na okolité obce, ktoré mávali väčšinou len do 15 domov, to bolo veľa. Až v 18. storočí sa obec začína zotavovať. Má okolo 24 sedliackych gruntov, tvorených celou alebo polovičnou usadlosťou. Majitelia si zriaďujú majer, je tu mlyn a pivovar. Obyvatelia okrem prác v lesoch sa živia hlavne poľnohospodárstvom a známa bola aj výrobňa ľanového oleja. V roku 1870 mala obec 737 obyvateľov. Ich počet však začal klesať, pretože mnohí sa vystaňovali do Ameriky. V roku 1921 tu bolo 155 domov so 731 obyvateľmi. Počet obyvateľov však začal stúpať, v roku 1948 ich už bolo 1092, neskôr takmer 1 500.

Aktuálny vývoj v demografickej oblasti je výsledkom základných demografických

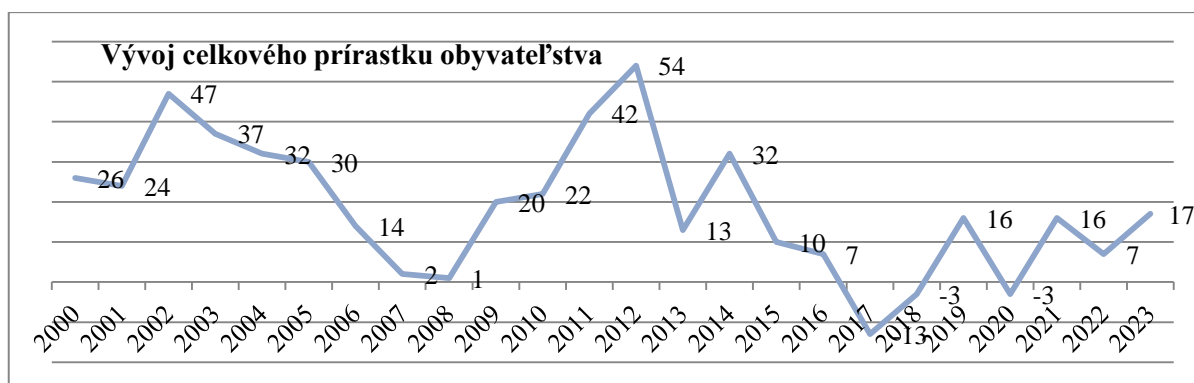
procesov reprodukcie, či už prirodzených alebo mechanických. V rozmedzí rokov 2000 - 2023 počet obyvateľov výrazne narastal. Kým v roku 2000 obec evidovala 1923 obyvateľov, v roku 2023 bolo zaznamenaných 2305 osôb. Maximálny počet obyvateľov obec evidovala práve v roku 2023, najnižší počet obyvateľov bolo na trvalý pobyt prihlásených na začiatku sledovaného obdobia, v roku 2000.

Z pohľadu zastúpení jednotlivých pohlaví v obci Letanovce v prvej polovici sledovaného obdobia bol vývoj obyvateľov z pohľadu pohlavia vyrovnaný, neskôr sa zvýšila prevaha mužov. Najvýraznejší rozdiel v porovnaní mužov a žien je dokumentovaný v roku 2000, kedy počet žien o 100 preyšoval počet mužov. Naopak, najnižší rozdiel medzi pohlaviami obec zaznamenala v roku 2004, kedy v obci žilo 1033 mužov a 1033 žien.

	2000	2003	2006	2009	2012	2016	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet narodených	39	44	48	46	56	44	38	33	42	38	36	45
Počet zomretých	12	16	20	13	12	18	14	20	17	19	16	15
Počet prisťahovaných	15	24	10	7	22	8	11	17	10	13	23	24
Počet vysťahovaných	16	13	24	19	11	27	38	14	38	16	36	37

Na základe vybraných ukazovateľov a vývoja demografickej situácii v obci možno konštatovať, že v obci je dokumentovaná zvyšujúca sa úroveň celkového počtu obyvateľstva, ktorá je jednak dôsledkom prirodzeného prírastku v obci, kedy sa rodí viac detí v porovnaní s celkovým počtom úmrtí, jednak dôsledkom pozitívneho migračného salda, kedy počty prisťahovaných obyvateľov do obce sú vyššie ako počty vysťahovaných z obce. Celkový prírastok je v celom sledovanom období rokov 2000-2023 pozitívny, dosahujúci hodnotu 450.

Štruktúra obyvateľstva

- Podľa posledného sčítania z roku 2021 v obci Letanovce výrazne dominuje slovenská národnosť, 94,92%, teda môžeme hovoriť o homogenite obce v rámci národnostného zloženia. K rómskej národnosti sa prihlásilo 59 obyvateľov, k maďarskej národnosti 1 obyvateľ, k ruskej 2 obyvatelia, k rusínskej a českej národnosti 4 obyvatelia. Pri 45 obyvateľoch národnosť zistená nebola.
- Obec Letanovce sa prevažne hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 69,85 % obyvateľov. Ostatné náboženstvá majú iba veľmi malé percento zastúpenia (gréckokatolícka cirkev, evanjelická cirkev augsburského vyznania, pravoslávna cirkev, náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia, iné náboženstvá). Bez vyznania je v obci 324

občanov. Vierovyznanie sa nepodarilo zistiť u viac ako 4% populácie obce.

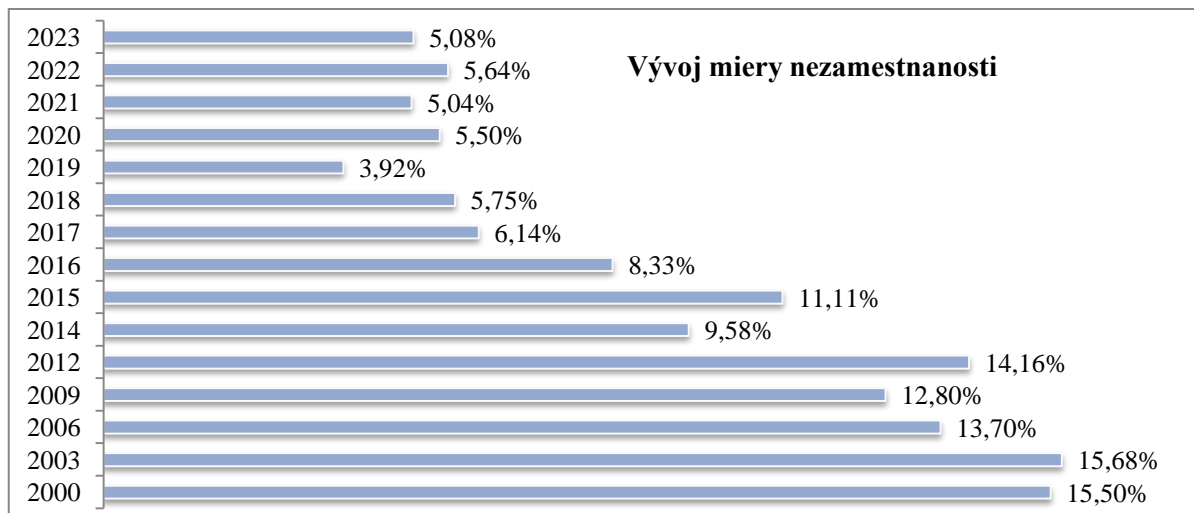
- V kontexte úrovne vzdelanosti populácie obce, štatistiky z roku 2021 poukazujú na fakt, že najviac populácie v obci má dosiahnuté úplné základné vzdelanie - 38,32%. Druhou najviac zastúpenou kategóriou v poradí sú obyvatelia s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním s maturitou - 13,42%. Vysokoškolské vzdelanie, či už I., II. alebo III. stupňa dosiahlo 7,81% obyvateľstva. Bez školského vzdelania sú v skupine 15+ ročných 4 občania.
- Veková štruktúra obyvateľstva poukazuje na mierne negatívne vývojové tendencie v demografickom vývojom, čo dokumentuje aj nárast priemerného veku obyvateľstva a tiež aj nárast indexu starnutia. Priemerný vek v obci Letanovce od roku 2000 narástol o viac ako 3 roky. Priemerný vek v rámci SR bol v roku 2023 41,91 roka, pričom však vyšší priemerný vek zaznamenali mestá. Na vidieku bol priemerný vek nižší, čo potvrdzuje aj vývoj v obci Letanovce. V roku 2023 bol index starnutia v rámci celej SR 114,76%, pričom index starnutia v obci Letanovce bol 39,42%. V porovnaní s rokom 1996 sa index starnutia o takmer 10% zvýšil. V kontexte zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce je potrebné sústrediť sa na podporu mladých rodín a ich zotrvanie v obci, čím by sa udržala, príp. aj zlepšila veková skladba obyvateľstva v rámci budúcich období..

Podiel osôb (%)	1996	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023
v predproduktívnom veku	31,73	30,94	30,53	29,05	28,3	26,91	26,68	26,52	26,75	26,85
v produktívnom veku	58,84	59,7	60,35	62,13	62,03	62,93	63,1	62,91	62,72	62,56
v poproduktívnom veku	9,43	9,36	9,11	8,82	9,67	10,16	10,22	10,57	10,53	10,59

Priemerný vek obyvateľstva										
	1996	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022	2023
Letanovce	30,12	30,04	30,39	30,88	31,63	32,2	32,46	32,79	32,99	33,15
SR	48,7	44,2	39,54	38,23	42,41	47,95	49,2	41,39	41,62	41,91
Letanovce	29,7	30,25	29,84	30,35	34,16	37,76	38,3	39,83	39,38	39,42
SR	51,22	59,78	70,74	81,01	94,22	104,8	107,34	108,27	110,95	114,76

2.1.2 Nezamestnanosť

Z pohľadu celkovej nezamestnanosti v obci možno pozorovať, že nezamestnanosť sa v obci postupne znižovala. Najnižšiu mieru nezamestnanosti obec zaznamenala v roku 2019, kedy bolo bez práce 90 občanov.

2.2 Analýza poskytovaných sociálnych služieb v obci

2.2.1 Školstvo

V obci Letanovce sa zo školských zariadení nachádza:

- **Materská škola Letanovce**, ktorá bola prvýkrát otvorená už v roku 1958. V roku 1984 sa začala výstavba novej budovy MŠ, kde sa výučba začala v decembri 1992. Keďže sa materská škola nachádza v blízkosti Slovenského raja, zameriava sa primárne na environmentálnu výchovu a získavanie pozitívnych postojov ochrane životného prostredia. Materská škola má vynikajúce priestorové podmienky pre zaškolenie detí od 2,5 roka podľa záujmu rodičov. Dvor MŠ je vybavený kompletom preliezok, hojdačiek, kolotočom a lezeckými preliezkami, prieskoviskom, vrbový tunel a domček, preliezky z pneumatík, lavičky, altánok, ktorý slúži ako eko učebňa. V školskom roku 2023/2024 MŠ navštevuje 72 detí, ktorým sa venuje 7 pedagogických zamestnancov.
- **Cirkevná základná škola Juraja Sklenára** so zameraním na základné vzdelanie v súlade s princípmi a cieľmi kresťanskej výchovy. Škola poskytuje primárne a nižšie

sekundárne vzdelanie. Prostredníctvom školského klubu detí zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, nenáročnú záujmovú činnosť podľa výchovného programu zameraného na ich prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie ich záujmov v čase mimo vyučovania. Učebný proces zabezpečuje 25 učiteľov, 2 asistenti učiteľa, 2 kňazi a 1 vychovávateľ. V škole pracujú i 6 nepedagogický zamestnanci. Škola na svoju činnosť využíva 19 tried, telocvičňu, kuchynku, multimedialnú učebňu, učebňu informatiky, učebňu fyziky a chémie, dielňu a vonkajšie ihrisko. V škole sa organizuje množstvo mimoškolských aktivít - Deň Zeme, Šarkaniáda, Fašiangový ples, Deň Rómov, Deň detí, futbalové, basketbalové a florbalové turnaje školy, Deň matiek, Zdobenie medovníkov a iné. Žiaci sa zapájajú do vedomostných olympiád z matematiky, informatiky, fyziky, chémie, biológie, geografie a iných predmetov.

- **Špeciálna základná škola, Slovenského raja 16, Letanovce** vznikla v roku 1980, pričom mala najskôr charakter málotriednej školy. Postupne, na základe reálnej potreby vznikla plne organizovaná škola. Škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Škola poskytuje vzdelávanie pre žiakov s mentálnym postihnutím /vo variante A, B, C/ a zároveň vzdelávanie pre žiakov s viacnásobným postihnutím. Školu navštevujú žiaci z MRK z obce Letanovce časť Strelník a z obce Arnutovce. Na škole pracuje metodické združenie I. a II. stupňa, výchovný poradca, koordinátor prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Pedagogovia pôsobia aj ako vedúci záujmových útvarov.

2.2.2 Zdravotníctvo

V obci Letanovce sa nachádza zdravotné stredisko, kde sa nachádzajú ambulancia praktického lekára pre dospelých a ambulancie všeobecného lekára pre deti a dorast. Ostatné zdravotnícke služby a zariadenia obyvatelia využívajú v obci Smižany a mestách Spišská Nová Ves a Poprad.

V oblasti sociálnych služieb je v obci poskytovaná opatrovateľská služba pre seniorov. V obci sa nenachádzajú žiadne zariadenia sociálnych služieb. Tieto využívajú

obyvatelia v okolí obce a blízkyh mestách.

2.2.3 Služby v obci

V rámci verejnej vybavenosti obce nie je pre obyvateľov k dispozícii dostatok zariadení a priestorov na aktívne trávenie voľného času, čo je dané najmä veľkosťou obce. Pre prehľadnosť sú rozdelené podľa konkrétnych oblastí:

a) KULTÚRA

- kultúrny dom, ktorý sa nachádza v revitalizovanom centre obce, v ktorom sídli aj Obecný úrad Letanovce.
- obecná knižnica, ktorá sa nachádza v budove obecného úradu,
- Kostol Všetkých svätých,
- Kaplnka Panny Márie,
- Kaplnka svätého Cyrila a Metoda,
- Kartuziánsky most,
- Kartuziánsky kláštor,
- symbolický cintorín,
- podujatia s nadobecným, regionálnym až celoslovenským významom sa každú druhú augustovú nedeľu v roku organizujú na Kláštorisku v Slovenskom raji konajú oslavy Dňa Slovenských hôr s účasťou návštevníkov v počte cca 600,
- folklórna skupina Olišavčan,
- folklórne slávnosti „Pod lipami“.

V obci sú aktívne viaceré spolky a záujmové združenia:

- Športový Klub Breznovica Letanovce,
- Telovýchovná jednota Družstevník Letanovce,
- Pozemkové spoločenstvo urbariát v Letanovciach,
- Dobrý pastier- Lacho Pastiris, o.z.,
- Rímskokatolícka cirkev, farnosť Letanovce,
- Hokejový klub Letanovce,
- Folklórna skupina Olišavčan,

- Slovchov Angora,
- Spolok Kresťanských seniorov klub Letanovce,
- Dobrovoľný hasičský zbor obce Letanovce.

b) **ŠPORT** - v obci Letanovce majú obyvatelia na výber z viacerých druhov športov, na základe vybudovaného športového zázemia. V obci sa nachádza miestne futbalové ihrisko v západnej časti obce, dve multifunkčné ihriská, prírodná ľadová plocha, ktorú na korčuľovanie využívajú nielen obyvatelia obce, ale aj širšieho okolia. Zo športových udalostí, ktoré sa konajú v obci a v jej blízkom okolí, a ktoré majú nadobecný charakter, je potrebné uviesť Medzinárodný horolezecký maratón v ľadolezení v roklinách Slovenského raja i Cyklomaratón v území Slovenského raja. V rámci športového vyžitia má veľký potenciál rozvoj turistiky a cykloturistiky. V obci sa tiež nachádzajú dve detské ihriská, športový areál v priestoroch školy, workoutové ihrisko.

Z pohľadu ďalšej verejnej vybavenosti sa v obci nachádza viacero súkromných prevádzok a služieb - predajne potravín, dve pohostinstvá, cukrárenská výroba, pošta, 2x pneuservis, kaderníctvo, kozmetika. Ostatné služby využívajú obyvatelia v okolitých obciach a okresnom meste, keďže priamo v obci poskytované nie sú.

2.2.4 Znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale predovšetkým skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa skupín dotýkajú. Znevýhodnené skupiny sú definované spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, teda od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Úbytok populácie, jej starnutie a migrácia spôsobujú konštantný pokles celkového počtu obyvateľov komunity, čo sa odráža na problémovom rozvoji oblasti sociálnych služieb. Keďže starnutie obyvateľstva nie je možné zastaviť, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť práve tejto oblasti a plánovať sociálne služby v kontexte tohto indikátora.

Obec Letanovce definovala na svojom území tieto sociálne znevýhodnené skupiny:

- a) starší občania - seniori,
- b) nezamestnaní a zamestnaní s nízkym vzdelaním, odkázaní na pomoc v hmotnej núdzi,
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia,
- d) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Pre znevýhodnené skupiny a sociálne odkázaných občanov je dôležité, či je služba poskytovaná bezplatne, alebo je potrebné za službu platiť. Za väčšinu služieb je nutné platiť, avšak časť nákladov berie na seba obec. Obec Letanovce v rámci existujúcich kompetencií v oblasti sociálnej politiky zabezpečuje viaceré úlohy:

- ✓ základné sociálne poradenstvo,
- ✓ posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu,
- ✓ opatrovateľská služba,
- ✓ terénna sociálna služba,
- ✓ podpora spolkovej činnosti na území obce,
- ✓ osobitný príjemca na dávku v hmotnej núdzi,
- ✓ poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi,
- ✓ spolupráca s inými organizáciami pri integrácii ťažko zdravotne postihnutých,
- ✓ dotácia na stravu seniorom a donáška stravy pre seniorov,
- ✓ podpora spolkovej činnosti na území obce,
- ✓ opatrenia aktívnej politiky na trhu práce,

- ✓ príspevok pre žiakov na stravu v hmotnej núdzi (ÚPSVaR),
- ✓ príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého,
- ✓ cestovné náhrady pre deti z MRK, ktoré navštevujú povinné predprimárne vzdelanie.

V rámci sociálnej oblasti, v minulých obdobiach obec realizovala viacero projektov financovaných cez nenávratné finančné príspevky:

- Pilotný projekt *Program rozvoja komunitnej sociálnej práce v obciach* / 2005 – 2008/,
- TSP v obci Letanovce / OP ZaSI/, 2008 – 2010, 55 078,99 €,
- Sociálna práca v komunite a s komunitou /OP ZaSI/, 2010 – 2012, 42 975,81 €,
- Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach, 2012 – 2015, 112 000,- €,
- Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach, 1/2016 – 6/2016,
- Komunitné centrum Letanovce, 5/2019 – 12/2023, 297 536,20 €,
- NP Podpora a zvyšovanie kvality TSP, 9/2019 – 7/2023,
- NP Spolu pre komunity – aktivita Terénna sociálna práca, od 08/2023.

Starší občania

Starší občania sú pre potreby komunitného plánu dôležitou skupinou, ktorá si z demografického hľadiska vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany poskytovateľa sociálnej služby. Sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Pre túto skupinu sú typické tieto prejavy:

- predlžovanie individuálneho, ako aj priemerného veku,
- nárast chorobnosti a závislosti na sociálnej pomoci,
- zvýšené riziko straty partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- pretrvávajúci potenciál jednotlivcov pre vlastný prospech, ako aj pre prospech komunity.

V rámci tejto skupiny obyvateľov je v obci Letanovce pozorovateľná pomalá stúpajúca tendencia osôb v tejto skupine osôb. Avšak dochádza aj k poklesu osôb v skupine predproduktívneho veku.

Obec Letanovce zabezpečuje v rámci tejto skupiny obyvateľov **príspevky na**

stravovanie pre dôchodcov. Poskytovanie príspevku je dobrovoľná, nenáročná sociálna pomoc obce poberateľom dôchodkovej dávky, prípadne občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorému bol priznaný plný invalidný dôchodok a ktorý má trvalý pobyt na území obce Letanovce. Príspevok sa poskytuje z objemu finančných prostriedkov z rozpočtu obce schválených na tento účel na príslušný kalendárny rok. Stravovanie sa zabezpečuje prostredníctvom zmluvného partnera, alebo viacerých zmluvných partnerov - dodávateľov, ktorí spĺňajú podmienky pre prípravu a rozvoz stravy pre prijímateľov tejto sociálnej služby na zmluvnom základe. Dodávateľa stravy si môže vybrať aj občan podľa vlastného výberu. V tomto prípade si prijímateľ sociálnej služby zabezpečuje dovoz stravy na vlastné náklady. Zmluvný partner zabezpečený obcou, zabezpečuje **dovoz stravy** priamo každému prijímateľovi v dohodnutom čase.

Na území obce sa poskytuje tiež **opatrovateľská služba, terénou formou** v prirodzenom prostredí fyzickej osoby s trvalým pobytom na území obce Letanovce. Rozsah opatrovateľskej služby je stanovený stupňom odkázanosti a poskytuje sa osobe, ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Služba je zabezpečená prostredníctvom zmluvného partnera - Spišskej katolíckej charity so sídlom v Spišskej Novej Vsi, pričom výšku a spôsob úhrady pre prijímateľov opatrovateľskej služby, stanovuje poskytovateľ opatrovateľskej služby na zmluvnom základe s prijímateľom opatrovateľskej služby. Aktuálne /rok 2024/ obec Letanovce prostredníctvom Spišskej katolíckej charity zamestnáva dve opatrovateľky na plný úväzok.

Priamo na území obce sa nenachádzajú zariadenia poskytujúcu celodennú starostlivosť o seniorov. Zariadenia sa však nachádzajú v okolí obce Letanovce:

- Zariadenie sociálnych služieb Smižany,
- Domov dôchodcov Spišská Nová Ves.

Nezamestnaní občania a zamestnaní s nízkym vzdelaním, odkázaní na pomoc v hmotnej núdzi

Občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 12 mesiacov je chápaný ako znevýhodnená osoba na trhu práce, čo je predovšetkým spôsobené hrozbou poklesu pracovných návykov u tejto osoby. Obec Letanovce v spolupráci s Ústredím práce,

sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, zamestnáva nezamestnaných občanov, čím podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa, alebo ktoré prišli o prácu kvôli nedostatočnému vzdelaniu. Obec Letanovce v rámci národného projektu Podpora udržania pracovných návykov zamestnáva 26 občanov v rámci aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb (03/2024 - 12/2024).

V minulom období obec tiež zamestnávala nezamestnané osoby v spolupráci s ÚPSVaR v rámci absolventskej praxe, dobrovoľníckej služby či aktivačných prác, s cieľom integrácie nezamestnaných občanov, príp. znevýhodnených skupín na trhu práce, prostredníctvom udržiavania pracovných návykov u týchto občanov. Najmä dlhodobo nezamestnaní občania, navyknutí na pravidelný príjem sociálnych dávok, upadajú častokrát do pasivity a rezignácie. Tieto dávky v mnohých prípadoch vplývajú na občanov skôr demotivačne, keďže poberatelia týchto dávok sa nesnažia zmeniť svoju sociálnu a životnú situáciu. Práce realizované takto zamestnanými občanmi majú pozitívny dopad aj na samotnú obec. Jedná sa primárne o tieto prínosy:

- zlepšenie ekonomických podmienok, sociálnych i kultúrnych podmienok v obci,
- tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce Letanovce,
- podpora vzdelávania a získavania skúseností v obci,
- rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- rozvoj a podpora komunitnej činnosti v obci.

Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

Jedná sa o cieľovú skupinu, kde príjemcami sociálnych služieb sú predovšetkým:

- jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie.
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.), deti zo sociálne slabších rodín,

deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ústavnej starostlivosti.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny nie je možné, nakoľko sa štatisticky nesleduje.

V komplexe skupiny detí a mládeže je potrebné zdôrazniť možnosti voľnočasových aktivít a vybudovanú sociálnu infraštruktúru v obci práve pre túto skupinu. Základná škola s materskou školou pravidelne organizuje mnoho aktivít v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti. Jedná sa najmä o aktivity ako divadielka, mikulášske posedenia, rôzne druhy súťaží, karneval, výlety do okolia, tvorivé dielne, rôzne športové aktivity. V obci sú dostupné futbalové a dve multifunkčné ihriská, prírodná ľadová plocha, dve detské ihriská, športový areál v priestoroch školy, workoutové ihrisko, ktoré umožňujú aktívne trávenie voľného času pre túto skupinu osôb. Zo športových udalostí, ktoré sa konajú v obci a v jej blízkom okolí, a ktoré majú nad obecný charakter, je potrebné uviesť Medzinárodný horolezecký maratón v ľadolezení v roklinách Slovenského raja i Cyklomaratón v území Slovenského raja.

Mladí ľudia patria vo všeobecnosti medzi rizikové sociálne skupiny, pričom ich postavenie je podmienené najmä nedostatkom praktických skúseností, chýbajúcimi zručnosťami, ohrozením nezamestnanosti a horšou finančnou situáciou. Pre túto skupinu osôb sú charakteristické najmä predlžujúce sa obdobie prechodu zo školského systému na trh práce, ktoré je spojené s absenciou príjmov a sociálnych dávok, riziko sociálnej izolácie, marginalizácie a chudoby mladých ľudí s nízkym vzdelaním, závislosťou od rodiny a vyššou mierou nezamestnanosti v porovnaní s inými skupinami na trhu práce.

Pre mladé rodiny je charakteristický nízky príjem domácnosti, keďže sa jedná o mladých ľudí s horšími šancami a príležitosťami na trhu práce, príp. o rodiny, kde je jedna osoba na materskej/rodičovskej dovolenke, alebo na úrade práce. Táto skupina nedisponuje dostatkom finančných prostriedkov na kúpu bytu, príp. splácanie úveru, preto sú tieto domácnosti odkázané na podporu verejného sektora.

V obci je tiež v prevádzke **Komunitné centrum Letanovce**, ktoré poskytuje fyzickým osobám odkázaným na sociálnu službu v komunitnom centre priamo sociálnu službu a sociálnu službu bez vydania rozhodnutia /VZN č. 1/2024 o poskytovaní sociálnych

služieb v Komunitnom centre Letanovce/. Služby sú poskytované deťom a mládeži, zákonným zástupcom detí a plnoletým fyzickým osobám. V Komunitnom centre sa poskytuje sociálne poradenstvo, zabezpečuje záujmovú činnosť, poskytuje pomoc pri príprave na školské vzdelávanie a vykonáva sa komunitná práca. Sociálna služba sa v komunitnom centre poskytuje ambulantnou formou a bezplatne.

Obec Letanovce si uvedomuje znevýhodnené postavenie týchto skupín a snaží sa priebežne o riešenie ich nepriaznivej situácie.

V budúcom období sa bude obec zameriavať na vytváranie a udržiavanie sociálnej infraštruktúry osobitne potrebnej pre túto skupinu osôb - materskú a základnú školu, voľnočasové aktivity, kvalitné prostredie obce.

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Keďže sa jedná o najrôznorodjšiu skupinu znevýhodnených osôb, jej potreby, prístupy k nej, ako aj formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto skupine vyžadujú individuálne riešenia. Do skupiny občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami obec Letanovce zaraďuje týchto občanov:

- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- občania so zdravotným postihnutím,
- závislí občania.

Vzhľadom k rôznorodosti skupín a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupiny a zvlášť niektorých jej kategórií len odhadnúť.

Obec finančnými prostriedkami z rozpočtu obce individuálne rieši takto problémových občanov, čím sa snaží primárne o ich začlenenie späť do spoločnosti.

Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčinnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

V rámci tejto skupiny osôb je potrebné zaistiť priebežnú terénnu sociálnu prácu, pomoc k svojpomoci podporou programov a projektov zameraných na sociálnu inklúziu

alebo využívaním rôznych foriem zamestnávania tejto cieľovej skupiny.

2.2.5 Stav poskytovaných služieb v obci

Sociálna infraštruktúra je primárne určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva, pričom jej rozmiestňovanie vychádza zo štruktúry osídlenia a veľkosti obce. V rámci rozdelenia kompetencií zo strany štátu zodpovedá za sociálnu službu a terénnu sociálnu prácu obec.

Na území obce Letanovce sú poskytované nasledujúce sociálne služby:

- ✓ základné sociálne poradenstvo,
- ✓ posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu,
- ✓ opatrovateľská služba,
- ✓ terénna sociálna služba,
- ✓ podpora spolkovej činnosti na území obce,
- ✓ osobitný príjemca na dávku v hmotnej núdzi,
- ✓ poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi,
- ✓ spolupráca s inými organizáciami pri integrácii ťažko zdravotne postihnutých,
- ✓ dotácia na stravu seniorom a donáška stravy pre seniorov,
- ✓ podpora spolkovej činnosti na území obce,
- ✓ opatrenia aktívnej politiky na trhu práce,
- ✓ príspevok pre žiakov na stravu v hmotnej núdzi (ÚPSVaR),
- ✓ príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého,
- ✓ cestovné náhrady pre deti z MRK, ktoré navštevujú povinné predprimárne vzdelanie.

Obec Letanovce okrem priameho poskytovania sociálnych služieb, aktívne podporuje spolkovú činnosť v obci. V nadväznosti na znevýhodnené skupiny sa podpora týka najmä organizácií a spolkov pôsobiacich na území obce, finančnou podporou z rozpočtu obce Letanovce.

V rámci ďalších služieb sú na území obce dostupné: ambulancia praktického lekára pre dospelých a ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast. Ostatné zdravotnícke služby a zariadenia obyvatelia využívajú v obci Smižany a mestách Spišská Nová Ves a Poprad.

2.3 Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov

Obec Letanovce, vzhľadom k demografickému vývoju, v budúcich obdobiach ďalej uvažuje s postupným nárastom obyvateľstva, zároveň však v skupine predproduktívneho a produktívneho veku zvažuje postupné klesanie počtu osôb na celkovom počte obyvateľstva a postupné zvyšovanie priemerného veku a starnutie populácie, čo je v súčasnosti celoslovenským trendom. V dôsledku toho sa požiadavky na sociálne služby budú zvyšovať a je potrebné zahrnúť tieto skutočnosti aj do finančného plánovania obce.

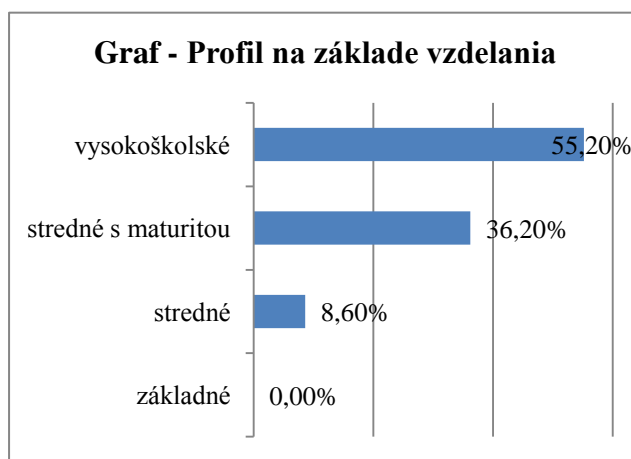
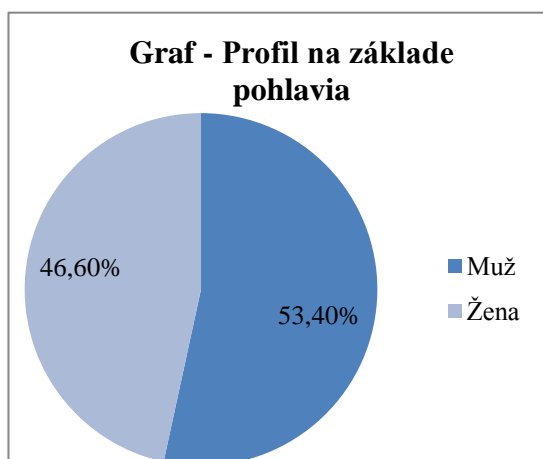
Keďže požiadavky na poskytovanie sociálnych služieb budú rásť, s ohľadom na budúce potreby obyvateľov obce by bolo vhodné orientovať sa na:

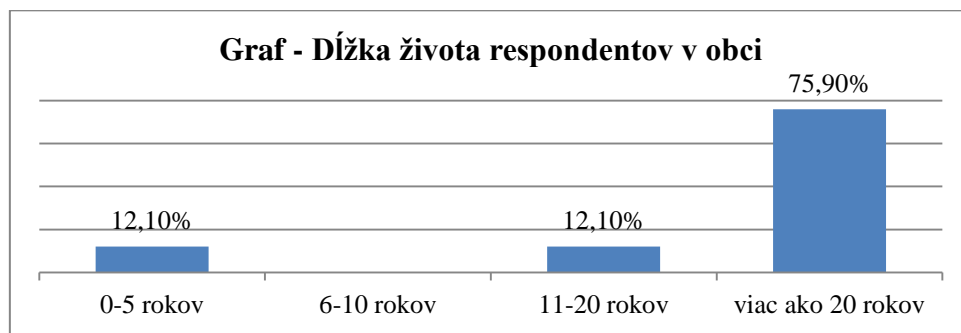
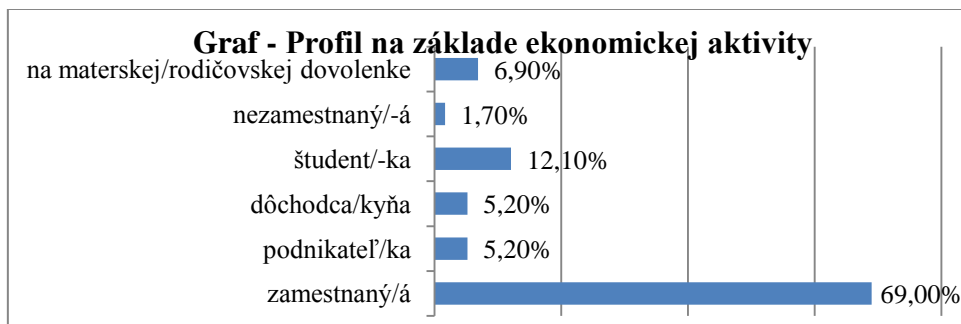
- rozširovanie foriem poskytovaných sociálnych služieb na území obce podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľstva,
- rozširovanie možností aktívneho trávenia voľného času v obce pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
- rozširovanie relaxačných a oddychových zón v obci.

Práve orientácia na tieto kľúčové disparity pomôže posilniť sociálnu a ekonomickú stabilitu obce Letanovce.

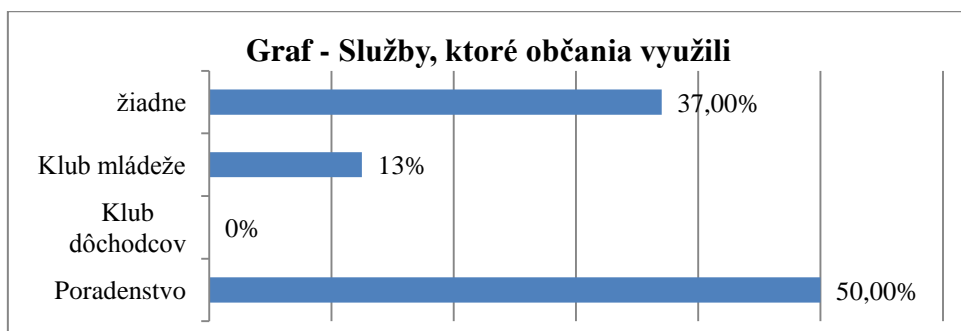
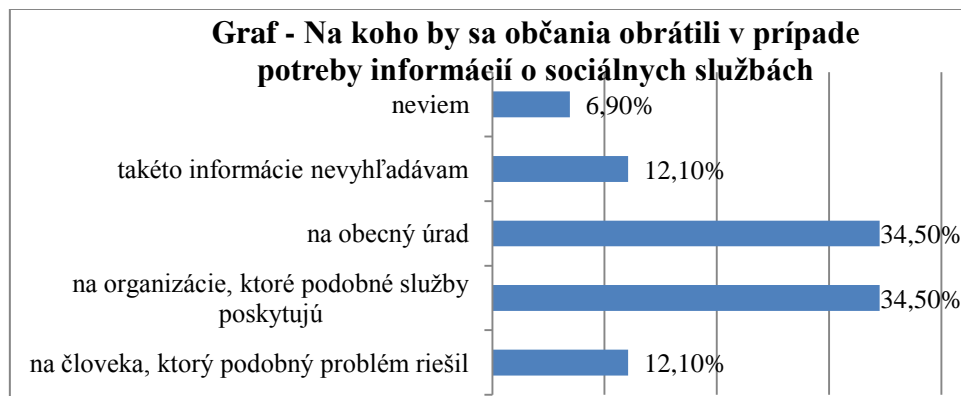
Pri spracovaní dokumentu mali občania možnosť vyjadriť svoj názor na súčasnú situáciu v sociálnej oblasti a potrebu rozvoja prostredníctvom dotazníkového prieskumu. Do prieskumu sa zapojilo 58 občanov.

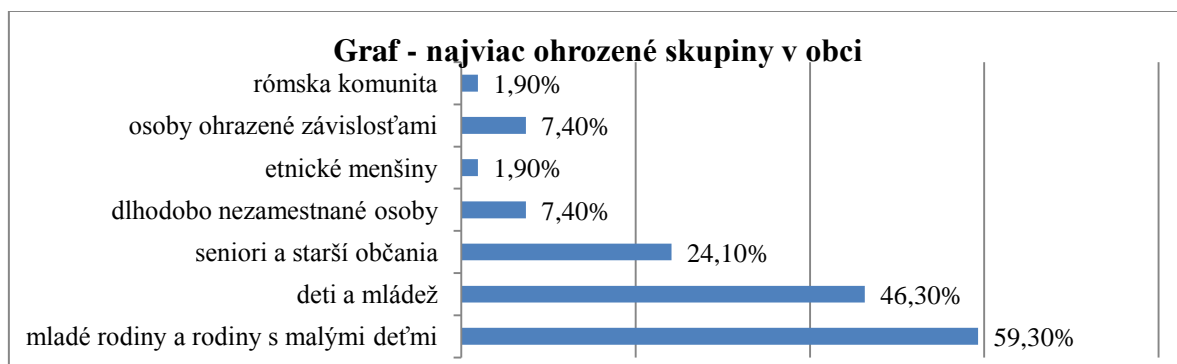
Charakteristika respondenta:

Vnímanie oblasti sociálnych služieb zo strany občanov

Hlavné zameranie obce v budúcom období - sociálne projekty
Denný stacionár
Sprevádzkovanie ubytovne
Služby pre dôchodcov a zdravotne postihnutých
Stravovacie zariadenia
Opatrovateľská služba
Duchovné služby
Prevenencia závislostí
Podpora rozvoja bývania
Služby pre dlhodobo nezamestnané osoby
Domov pre seniorov

2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Opportunities, Threats) kompletizuje a zoraďuje vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia podľa dôležitosti. SWOT analýza je východiskom pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi vnútornými vlastnosťami a vonkajším prostredím. Ide najmä o vzájomné porovnanie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

SILNÉ STRÁNKY

- + geografická poloha obce v blízkosti okresného mesta a mesta Poprad,
- + pozitívny demografický vývoj obyvateľstva,
- + dopravná dostupnosť do obce,
- + prítomnosť železničnej trate,
- + pracovné príležitosti v okolí obce

- + príprava KPSS,
- + stav budov vo vlastníctve obce,
- + aktivita spolkov a záujmových združení v obci,
- + susedská a neformálna pomoc občanom,
- + vybudovaná technická infraštruktúra v obci,
- + individuálny prístup samosprávy k riešeniu problémov znevýhodnených osôb,
- + skúsenosti s poskytovaním sociálnych služieb,
- + aktívny prístup samosprávy k riešeniu problémov v sociálnej oblasti.

SLABÉ STRÁNKY

- chýbajúce možnosti zamestnania sa sociálne slabších skupín,
- nedostatočná bezbariérovosť budov a objektov na území obce,
- slabé finančné ohodnotenie opatrovateliek,
- chýbajúca rozmanitosť športovej infraštruktúry,
- nedostatočná kapacita materskej školy,
- nízka vzdelanostná úroveň MRK a vysoká nezamestnanosť tejto skupiny osôb,
- záujem občanov o veci verejné a podpora rozvoja sociálnej oblasti,
- nedostatok sociálnych zariadení pre starších občanov,
- nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam,
- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby,
- slabá informovanosť o možnostiach využívania sociálnych služieb na úrovni KSK,
- nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj sociálnej oblasti.

PRÍLEŽITOSTI

- + využívanie podpory štrukturálnych fondov EÚ,
- + trend posilňovania terénnych sociálnych služieb a posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií,
- + vzdelávanie v sociálnej oblasti,
- + zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov,
- + strednodobé a dlhodobé plánovanie obce,
- + ciele opatrení podľa miestnych potrieb,
- + podpora a rozvoj dobrovoľníctva,
- + zapojenie obyvateľov do plánovania sociálnej oblasti,

- + podpora mladých rodín a znevýhodnených skupín,
- + podpora legislatívy v sociálnej oblasti.

OHROZENIA

- nárast sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- nárast alkoholizmu a užívania drog medzi deťmi,
- nedostatočná osвета v oblasti ochrany sociálnych práv,
- časté legislatívne zmeny,
- výskyty civilizačných chorôb a epidémií,
- dôsledky zmeny klímy, ktoré prinášajú nové ohrozenia,
- zvyšovanie segregácie a chudoby,
- zhoršenie, príp. rozpad spoločenských, komunitných, rodinných vzťahov.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb pre obdobie 2021 - 2030 sa orientujú na tieto základné oblasti:

1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb,
2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti,
3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby,
4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, ktorých realizácia prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečovaniu sociálnych služieb v obci. Obec Letanovce si v kontexte tohto zámeru definovala strategický cieľ v oblasti sociálnych služieb:

**Cieľom obce Letanovce v sociálnej oblasti
je vytvoriť na území obce podmienky pre poskytovanie kvalitných a
dostupných sociálnych služieb v súlade s potrebami znevýhodnených osôb a
zvýšenie celkovej životnej úrovne všetkých obyvateľov obce.**

Uvedený cieľ je možné dosiahnuť len spoluprácou viacerých sektorov, subjektov a partnerov. Dôležitou otázkou však je dostupnosť finančných prostriedkov. V súčasnosti je možné financovať sociálne služby prostredníctvom príspevkov z vyššieho územného celku, prostredníctvom nenávratných finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov EÚ, z príspevkov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z rozpočtu obce, zo sponzorských darov.

Obec Letanovce si pre nasledujúce roky určila v rámci sociálnej oblasti tieto opatrenia:

Špecifické ciele a priority rozvoja sociálnych služieb na území obce Letanovce	
Cieľ 1: Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých sociálnych skupín obyvateľstva v zmysle zákona o sociálnych službách a vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľstva.	
Cieľ 2: Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.	
Cieľ 3: Zabezpečiť rast kvality sociálnych služieb poskytovaných na území obce.	
Opatrenia rozvoja sociálnych služieb na území obce Letanovce	
1.1	Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti pri zabezpečovaní starostlivosti u cieľových skupín. Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
1.2	Podpora neverejných poskytovateľov pri rozširovaní sociálnych služieb Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
1.3	Podpora susedskej výpomoci, neformálnej starostlivosti a dobrovoľníckej činnosti v sociálnej oblasti. Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1 a 2
2.1	Realizovať propagačné a informačné aktivity v sociálnej oblasti Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 2 a 3
2.2	Podporovať občianske združenia v obci a spolkovú činnosť občanov Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 2
3.1	Podporovať zamestnávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 1,2 a 3
3.2	Zlepšiť technický stav, materiálové vybavenie a bezbariérovosť obecných budov Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 3
3.3	Vybudovanie materskej školy v časti Strelník Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 2 a 3
3.4	Vybudovať denný stacionár pre seniorov Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 3
3.5	Vzdelávanie a informovanosť zamestnancov obce s dôrazom na aktuálnosť poskytovania sociálnych služieb na štátnej úrovni Opatrenie smerujúce k naplneniu cieľa č. 3

Špecifický cieľ 1: ***Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých sociálnych skupín obyvateľstva v zmysle zákona o sociálnych službách a vytvoriť ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na znevýhodnené skupiny obyvateľstva.***

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

1.1 Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti pri zabezpečovaní starostlivosti u cieľových skupín

- *v súlade s NP2 "Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti."*

1.2 Podpora neverejných poskytovateľov pri rozširovaní sociálnych služieb

- *v súlade s NP2 "Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti."*

1.3 Podpora susedskej výpomoci, neformálnej starostlivosti a dobrovoľníckej činnosti v sociálnej oblasti

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.*

Špecifický cieľ 2: ***Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí.***

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

2.1 Realizovať propagačné a informačné aktivity v sociálnej oblasti

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*
- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

2.2 Podporovať občianske združenia v obci a spolkovú činnosť občanov

- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*

Špecifický cieľ 3: ***Zabezpečiť rast kvality sociálnych služieb poskytovaných na území obce.***

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

3.1 Podporovať zamestnávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*
- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

3.2 Zlepšiť technický stav, materiálové vybavenie a bezbariérovosť obecných budov

- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*
- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

3.3 Vybudovať materskú školu v časti Strelník

- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*
- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

3.4 Vybudovať denný stacionár

- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*
- *v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".*

3.5 Vzdelávanie a informovanosť zamestnancov obce s dôrazom na aktuálnosť poskytovania sociálnych služieb na štátnej úrovni

- *v súlade s NP1 "Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb."*
- *v súlade s NP3 "Priblížiť ponuku sociálnych služieb bližšie k občanom, aby boli obyvatelia schopní zotrvať čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí".*

- v súlade s NP4 "Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb".

3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Letanovce úzko participuje a kooperuje s Programom rozvoja obce. Čiastkovým cieľom kooperácie týchto dokumentov je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie hospodárskeho a sociálneho života v obci a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

Keďže finančné možnosti obce sú ohraničené, požiadavku na rozvoj sociálnej oblasti je nutné zahrnúť do plánovaného rozpočtu na ďalšie roky a programové obdobia. Obec vzhľadom na svoju možnosť a finančné zdroje nie je schopná svojpomocne realizovať plánovaný komplexný rozvoj sociálnej oblasti na svojom území. Na jednotlivé priority rozvoja sa obec Letanovce bude snažiť získať nenávratné finančné príspevky, ktoré by pomohli rýchlejšie realizovať stanovené priority. Časový horizont realizácie opatrení komunitného plánu sociálnych služieb, ako aj zodpovedné osoby, ktoré budú tieto opatrenia koordinovať stanoví Obecné zastupiteľstvo obce Letanovce.

Aktivity a opatrenia stanovené a definované v komunitnom pláne budú vykonávané priebežne počas celého obdobia plánovanej realizácie KPSS v rámci poskytovania všetkých druhov sociálnych služieb. Aktivity budú realizované jednak podľa požiadaviek prijímateľov, jednak podľa finančných možností obce a podľa dostupných výziev na predkladanie žiadostí o nenávratné finančné prostriedky.

3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Rozvoj sociálnej oblasti je možné dosiahnuť len prostredníctvom aktívnej účasti obyvateľov obce na komunitnom plánovaní. Obyvatelia obce by mali svoje potreby a požiadavky v oblasti poskytovania sociálnych služieb vyjadriť, aby bola obec schopná reflektovať na skutočné potreby občanov. Predstavitelia samosprávy a poverené osoby sa budú v nasledujúcich rokoch snažiť o priebežné monitorovanie týchto potrieb, následné posudzovanie a vytváranie finančných rezerv, ktoré umožnia realizovanie potrieb občanov v sociálnej oblasti.

Komunitný plán obce predstavuje pre sociálnu oblasť usmernenie a stratégiu, ktorou sa chce obec pre nasledujúce obdobie riadiť, pričom záväznosť tohto dokumentu je potrebné

chápať v kontexte všetkých subjektov pôsobiacich na území obce - podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor a pod. Dokument je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Občania, príp. subjekty pôsobiace na území obce sa do komunitného plánovania môžu zapojiť prostredníctvom nasledujúcich krokov:

- písomnými návrhmi, ktoré budú odovzdané poverenému pracovníkovi zodpovednému za sociálnu oblasť na Obecnom úrade Letanovce,
- ústnymi návrhmi občanov na rokovaníach OZ alebo na obecnom úrade, kde sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasťou obyvateľov na verejných zhromaždeniach obce.

Komunitný plán je možné meniť, príp. dopĺňať, ak sa zmenia priority obce, alebo obec získa mimoriadne finančné prostriedky na konkrétne potreby v obci, príp. sa vyskytnú nové návrhy a podnety na poskytovanie sociálnych služieb v Letanovciach. Predkladať návrhy na modifikáciu dokumentu bude v právomoci poslancov. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrhy na modifikáciu strategického dokumentu. Na zasadnutiach zastupiteľstva v termíne schvaľovania rozpočtu predložia poslanci informácie o návrhoch modifikácii a zastupiteľstvo bude rokovať o ich relevantnosti. Ak doplnenie KPSS bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo obce Letanovce je povinné minimálne raz ročne prerokovať Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností aplikovať požiadavky a návrhy do Komunitného plánu obce. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Počas roka sa môže každý poslanec OZ oboznámiť s priebehom plnenia komunitného plánu v priestoroch obecného úradu.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce - starosta a poslanci.

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený a verejne dostupný dokument, ktorý je živým dokumentom reagujúcim na vonkajšie zmeny a meniaci sa dopyt v závislosti na potrebách obce, preto je nevyhnutné pravidelne kontrolovať aktuálnosť dokumentu a zapracovávať potrebné zmeny do dokumentu. Komunitný plán obce je rozvojový dokument a predstavuje základný podklad pre tvorbu sociálnych projektov. Komunitné plánovanie má v sebe potenciál pre rozvoj životného plánovania, napriek tomu, že jeho využitie je znižované bariérami, ktoré môžu nastať v priebehu celého procesu.

Obec Letanovce pri stanovení potrieb, budúcich priorít a smerov rozvoja vychádzala z reálnych potrieb občanov, ktorí žijú v obci, a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami – starostom a poslancami.

Obec sa bude snažiť o naplnenie stanovených priorít, ktoré odzrkadľujú potreby rôznych skupín obyvateľstva, o zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb na území obce, o pravidelnú kontrolu, aktualizáciu a vyhodnocovanie plánu sociálnych služieb, čo povedie k znižovaniu rizík súvisiacich nedôsledným a neaktuálnym sociálnym plánovaním. Obec si uvedomuje, že sa jedná o nekončiaci proces hľadania potrieb v oblasti sociálnych služieb, ktoré sa priebežne objavujú. Obec si však určila priority, ku ktorých napĺňaniu sa prijatím komunitného plánu sociálnych služieb zaviazala. Skvalitňovanie a dopĺňanie sociálnych služieb v obci je považované za žiaduce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej a regionálnej politiky.

Predložený komunitný plán sociálnych služieb vychádza z presvedčenia a jedinečnosti, hodnôt a dôstojnosti, ako aj práv na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci. Obec Letanovce chce prijatím komunitného plánu predchádzať sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín a zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých jej obyvateľov.

Komunitný plán obce Letanovce na roky 2024-2030 bol schválený bez pripomienok, uznesením Obecného zastupiteľstva obce Letanovce č. 91/11/2024, dňa 25.11.2024.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030 – MPSVaR SR (2021)
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- Zákon c.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Zákon c. 601/2003 Z.z. o životnom minime
- Zákon c.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
- Všeobecne záväzné nariadenia obce